

[Nictasen.]

Betydning for Øernes Velfærd, eller ved hvis Bedømmelse den Indsigt og Erfaring, der kan forudsættes hos Tinget, i øvrigt anses for at være af Vigtighed.

Det paahviler Lagtinget at afgive Betænkning over de Færøerne vedrørende Lovudkast og andre Sager, der forelægges det af Regeringen.

Det vil heraf fremgaa, hvad der i øvrigt utvivlsomt vil være alle Medlemmer af dette høje Ting bekendt, at Færøernes Lagting ikke har lovgivende Myndighed, men at denne Myndighed er hos Rigsdag og Regering. Det er imidlertid ikke alle paa Færøerne, der er tilfredse med denne Tingenes Tilstand. Det færøske Selvstyreparti har saaledes i de sidste Lagtingsamlinger fremsat Forslag om, at Lovgivningsmyndigheden for Færøerne vedrørende Næringsvæsenet, herunder Fiskeri, Søfart, Hvalfangst, Jagt og Handel, udøves af Lagtinget, at Lagtinget overtager Statens Udgifter til Næringsvæsenet mod, at der af Statskassen til delvis Dækning af disse Udgifter betales 100 000 Kr. aarlig i 5 Aar, at Skattemyndigheden i alle Anliggender inden for Færøerne, herunder indirekte og direkte Skatter, udøves af Lagtinget, samt at Lagtinget skal bestemme, hvor store Beløb der aarlig skal lignedes paa Kommunerne, og tage Beslutning om Anvendelse af de Kasser og Fonds, som det har Raadighed over, samt over Anbringelse af de Kapitaler, som hører under dets Bestyrelse.

Dette Forslag fra det færøske Selvstyreparti har imidlertid hidtil kun opnaaet Partiets egne Stemmer. Den 7. Oktober i Fjor blev der af Selvstyrepartiet sendt en Skrivelse til Færøernes Lagting, hvori fremhæves, at da Danmarks Rigsdag havde til Behandling Spørgsmaal om Ændringer i Rigets Grundlov, var der en passende Anledning for Lagtinget til at behandle dette Spørgsmaal for Færøernes Vedkommende. I det i den Anledning nedsatte Lagtingsudvalg fremsatte Selvstyrepartiets Repræsentanter følgende Forslag:

„1. Bestemmelser vedrørende Færøernes egentlige statsretlige Stilling kan ske ved Lov.

2. Forinden skal Forslaget være vedtaget af Færøernes Lagting, der derefter opløses, hvorpaa Lagtingsvalg foregaa. Vedtages Beslutningen af det efter Valget følgende ordentlige eller overordentlige Lagting, bliver den inden et halvt Aars Forløb at forelægge Lagtingsvælgerne til Godkendelse eller Forkastelse ved en direkte Afstemning. De nærmere Regler

for denne Afstemning fastsættes af Lagtinget. Har et Flertal af de i Afstemningen deltagende og mindst 45 pCt. af samtlige Vælgere afgivet deres Stemmer for Lagtingets Beslutning, indsendes den til Statsministeriet, som forelægger Forslaget for Rigsdagen til Godkendelse eller Forkastelse.“

Lagtingsmand Patursson, min Forgænger i dette høje Ting, sluttede sig til Selvstyrepartiets Punkt 1, men foreslog Punkt 2 affattet saaledes:

„Lagtinget opløses. Efter Afholdelsen af et Nyvalg optager Lagtinget Forhandling med Regeringen om Betingelserne for Færøernes Overtagelse af de statsretlige og finansielle Anliggender. — Resultatet forelægges Vælgerne.“

De socialdemokratiske Udvalgsmedlemmer udtalte, at man ikke havde noget egentligt Ønske om en Ændring, men indtog det principielle Standpunkt, at Folket skulde have Ret til selv at afgøre sin Fremtid, og man stillede følgende Forslag:

„Forslag til Love, der vedrører Færøerne, og som ikke inden for gældende Lovs Rammer kan fremmes paa ordinær Maade, kan, naar de godkendes ved en Folkeafstemning med over 50 pCt. af samtlige til Lagtingsvalg stemmeberetigede Stemmer paa Færøerne, og Lagtinget efter stedfunden Folkeafstemning vedtager dem med en Majoritet paa $\frac{3}{4}$ af samtlige Lagtingsmedlemmer, af Ministeriet forelægges Rigsdagen til Vedtagelse eller Forkastelse.“

Sambandspartiet paa Færøerne ønskede ingen Ændring i de statsretlige Forhold og stillede som Følge deraf intet Forslag.

Jeg har ikke haft Lejlighed til at gøre mig bekendt med selve Lagtingets Betænkning, men har her gengivet Forslagene efter de færøske Blades Referater, som jeg gaar ud fra dækker de virkelige Forhold.

Ved Afstemningen om disse Forslag bortfaldt samtlige Forslag. Selvstyrepartiets Forslag opnaaede 10 Stemmer — Selvstyrepartiet, Erhvervspartiet og Patursson. For Paturssons Forslag stemte kun 5, nemlig han selv, 2 Selvstyremænd og Erhvervspartiet. Socialdemokratiets Forslag fik 11 Stemmer. Til Vedtagelse af et Forslag i Lagtinget kræves, at mindst 13 af Tingets 24 Medlemmer skal have stemt derfor.

Det er dog ikke alene Grundloven, som der har været forhandlet om paa Færøerne i den senere Tid. Jeg ser saaledes i de sidst ankomne færøske Blade, at der nu er sat en Folkeadresse i Gang med det Formaal